

БҰЙРЫҚ

2024 жылғы 17 желтоқсан
Астана қаласы

ПРИКАЗ

№ *574*
город Астана

Қазақстан Республикасының білім беру ұйымдарының базасында құзыреттер орталықтарын құру тәртібін бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 248 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасында жоғары білім мен ғылымды дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспарының 74-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасының білім беру ұйымдарының базасында құзыреттер орталықтарын құрудың тәртібі бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім комитеті осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды және оны жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына жіберуді қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

Министр

С. Нұрбек

БҰЙРЫҚ

17 декабрь 2024 года

Астана қаласы

ПРИКАЗ

№ 544

город Астана

Об утверждении порядка
создания центров компетенций
на базе организаций
образования Республики
Казахстан

В соответствии с пунктом 74 Плана действий по реализации Концепции развития высшего образования и науки в Республике Казахстан на 2023 – 2029 годы, утвержденной постановлением Правительства Республики Казахстан от 28 марта 2023 года № 248, **ПРИКАЗЫВАЮ:**

1. Утвердить прилагаемый Порядок создания центров компетенций на базе организаций образования Республики Казахстан.

2. Комитету высшего и послевузовского образования Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан обеспечить размещение настоящего приказа на интернет-ресурсе Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан и его направления в организации высшего и (или) послевузовского образования.

3. Контроль за исполнением настоящего приказа возложить на курирующего вице-министра науки и высшего образования Республики Казахстан.

4. Настоящий приказ вступает в силу со дня его подписания.

Министр

С. Нурбек

Қазақстан Республикасы
Ғылым және жоғары білім
министрінің
2024 жылғы «17» *сәуірі*
№ 574 бұйрығымен бекітілді

Қазақстан Республикасының білім беру ұйымдарының базасында құзыреттер орталықтарын құру тәртібі

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Білім беру ұйымдарының базасында құзыреттер орталықтарын құру тәртібі (бұдан әрі – Тәртіп) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 248 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасында жоғары білімді және ғылымды дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспарының 74-тармағына сәйкес әзірленді және жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының базасында құзыреттер орталықтарын құру тетігін регламенттейді.

2. Осы Тәртіпте мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

1) кәсіптік біліктілік – кәсіп бойынша еңбек функцияларын орындау үшін талап етілетін құзыреттерді меңгеруді сипаттайтын кәсіптік даярлық дәрежесі;

2) кәсіптік біліктілікті тану – кандидаттың кәсіптік стандарттардың талаптарына, ал олар болмаған кезде біліктілік талаптарына сәйкестігін бағалау және ол туралы шешім қабылдау рәсімі;

3) құзырет – еңбек функциясын құрайтын бір немесе бірнеше кәсіптік міндетті орындауға мүмкіндік беретін дағдыны қолдану қабілеті;

4) микробіліктілік - жекелеген еңбек функцияларын орындауға мүмкіндік беретін, қысқа оқу кезеңі аяқталғаннан кейін алынған білім, дағдылар мен құзыреттер жиынтығы;

5) Ұлттық біліктілік жүйесі – біліктілікке еңбек нарығы тарапынан сұранысты және біліктілікке білім беру, оның ішінде информалды білім беру жүйесі тарапынан ұсынысты реттеу мен келісудің құқықтық және институционалдық құралдары мен тетіктерінің кешені.

3. Құзыреттер орталығының қызметі Қазақстан Республикасының Конституциясына, Қазақстан Республикасының Заңдарына және өзге де нормативтік құқықтық актілеріне, сондай-ақ осы Тәртіпке сәйкес жүзеге асырылады.

2 - тарау. Білім беру ұйымының базасында құзыреттер орталықтарын құру

4. Білім беру ұйымының базасында құзыреттер орталығы (бұдан әрі – Құзыреттер орталығы) - Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі қарамағындағы жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымының құрылымдық бөлімшесі ретінде құрылады.

5. Құзыреттер білім беру процесіне Ұлттық біліктілік жүйесінің (ҰБШ, СБШ, КС, Кәсіптер тізілімі) базалық құралдарын енгізу бойынша, экономика салалары үшін мамандарды қайта даярлау бойынша консультациялық және әдіснамалық қолдау көрсету үшін құрылады.

6. Құзыреттер орталығы кәсіптік стандарттарды әзірлеу және (немесе) жаңарту, тиісті салада бекітілген кәсіптік стандарттардың тізбесін жүргізу, экономика салалары үшін мамандарды қайта даярлау бойынша консультациялық және әдіснамалық қолдау көрсету үшін құрылады.

7. Құзыреттер орталығы өз қызметін ғылым және жоғары білім саласындағы, кәсіптік біліктілікті тану саласындағы уәкілетті органдармен, салалық мемлекеттік органдармен, жергілікті атқарушы органдармен және қоғамдық бірлестіктермен (қауымдастықтар, одақтар), жұмыс берушілермен өзара іс-қимыл жасай отырып, жүзеге асырады.

8. Қызметкерлердің штат кестесін, лауазымдарының біліктілік сипаттамаларын, олардың еңбегіне ақы төлеуді, қызметін бақылауды жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары «Білім туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 43 және 43-1-баптарының нормаларына сәйкес дербес белгілейді.

9. Құзыреттер орталығы:

1) ұйымдастырушылық-әдістемелік, консультациялық сүйемелдеу және Ұлттық біліктілік жүйесін енгізу;

2) білім беру және ғылыми қызметтердің әлеуетті тапсырыс берушілерімен өзара іс-қимыл құралдарын енгізу;

3) еңбек нарығында сұранысқа ие кәсіптер бойынша мамандарды қайта даярлау;

4) кәсіптік біліктілік саласындағы кәсіпорындармен және кәсіптік қауымдастықтармен ынтымақтастық жасау бойынша қызметтерді қамтамасыз етеді.

9. Ұйымдастырушылық - әдістемелік, консультациялық сүйемелдеу және Ұлттық біліктілік жүйесін енгізу мыналарды қамтиды:

1) өңірдің (саланың) тиісті экономика саласындағы ағымдағы және болашақ кезеңдердегі кәсіптердің өзектілігін ескере отырып, еңбек нарығының қажеттіліктері туралы зерттеулер жүргізу;

2) өңір (сала) экономикасының бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін кәсіптік стандарттар мен білім беру бағдарламаларын жаңарту үшін ұсыныстар әзірлеу;

3) өңірде және тиісті салаларда талап етілетін білікті кадрларды қайта даярлау және ғылыми зерттеулер жүргізу.

10. Білім беру және ғылыми қызметтердің әлеуетті тапсырыс берушілерімен өзара іс-қимыл құралдарын енгізу мыналарды қамтиды:

1) өңірдегі экономика салалары үшін жұмыс берушілермен тұрақты сауалнамалар өткізу және кадрларға қажеттілік бойынша зерттеулер жүргізу;

2) технологиялық өзгерістер мен инновациялар негізінде жаңа трансформацияланатын және жойылып бара жатқан кәсіптер мен құзыреттерге қажеттілікті анықтау бойынша еңбек нарығына форсайттық (болжамды) зерттеулер жүргізу;

3) инновациялық қызметті іске асыру;

4) ғылыми және (немесе) эксперименттік зерттеуді талап ететін өңір экономикасының басым салаларын, бизнестің қажеттіліктерін және елдің және өңірдің (саланың) стратегиялық міндеттерін ескере отырып, оның ішінде өңірдің кәсіпорындарымен бірлесіп, мамандардың біліктілігіне қойылатын өзекті талаптары бар деректер базасын қалыптастыру.

5) кәсіптік стандарттарды әзірлеуге қатысу;

6) білім беру процесіне енгізу үшін кәсіптердің өңірлік картасын әзірлеуге қатысу.

11. Еңбек нарығында сұранысқа ие кәсіптер бойынша мамандарды қайта даярлау мыналарды қамтиды:

1) тиісті кәсіптік стандарттардың талаптарын ескеретін оқыту нәтижелеріне бағдарланған қосымша, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламаларына енгізу үшін ұсынымдар әзірлеу;

2) оқыту процесіне жаңа технологияларды енгізу;

3) экономика салалары үшін кадрлардың біліктілігін арттыру, қайта даярлау курстарын ұйымдастыру;

4) курс тыңдаушыларын индустриялық сертификаттауға дайындау.

12. Кәсіптік біліктілік саласындағы кәсіпорындармен және кәсіптік қауымдастықтармен ынтымақтастық мыналарды қамтиды:

1) кәсіптік стандарттар жобаларын дайындауға жәрдемдесу;

2) кәсіптік біліктілікті тану тетіктері мен рәсімдерін дамыту жөнінде ұсыныстар әзірлеу;

3) еңбек нарығының ағымдағы және перспективалық талаптарына сәйкес келетін оқыту курстары мен бағдарламаларын іске асыру;

4) жоғары оқу орындардың және қосымша (үздіксіз) білім берудің көп вариантты және көп деңгейлі бағдарламаларын енгізу және іске асыру;

5) жұмыс берушілердің сұраныстары бойынша микро біліктілік бағдарламаларын енгізу;

6) тиісті салада және басқа да басым салаларда ұлттық және халықаралық деңгейлерде кәсіптік дағдыларды тануды қамтамасыз ету мақсатында құзыреттерді сертификаттау жүйесін құруға қатысу.

Утверждено приказом
Министра науки и высшего образования
Республики Казахстан
от «17» 12 2024 года
№ 574

Порядок создания центров компетенций на базе организаций образования Республики Казахстан

Глава 1. Общие положения

1. Настоящие Порядок создания центров компетенций на базе организаций образования (далее – Порядок) разработан в соответствии с пунктом 74 Плана действий по реализации Концепции развития высшего образования и науки в Республике Казахстан на 2023 – 2029 годы, утвержденной постановлением Правительства Республики Казахстан от 28 марта 2023 года № 248, и регламентирует механизм создания центров компетенций на базе организаций высшего и (или) послевузовского образования.

2. В настоящем Порядке используются следующие термины и определения:

1) профессиональная квалификация – степень профессиональной подготовки, характеризующая владение компетенциями, требуемыми для выполнения трудовых функций по профессии;

2) признание профессиональной квалификации – процедура оценки и принятия решения о соответствии кандидата требованиям профессиональных стандартов, а при их отсутствии – квалификационным требованиям;

3) компетенция – способность применять навыки, позволяющие выполнять одну или несколько профессиональных задач, составляющих трудовую функцию;

4) микроквалификация – набор знаний, навыков и компетенций, полученный по завершению короткого периода обучения, позволяющий выполнять отдельные трудовые функции;

5) Национальная система квалификаций – комплекс правовых и институциональных инструментов и механизмов регулирования и согласования спроса на квалификации со стороны рынка труда и предложения квалификаций со стороны системы образования, в том числе информального.

3. Деятельность Центра компетенций осуществляется в соответствии с Конституцией Республики Казахстан, Законами и иными нормативными правовыми актами Республики Казахстан, а также настоящими Порядком.

Глава 2. Создание Центров компетенций на базе организации образования

4. Центр компетенций на базе организации образования (далее – Центр компетенций) – создается как структурное подразделение организации высшего и (или) послевузовского образования, находящихся в ведении Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан.

5. Центр компетенций создается для оказания консультативной и методологической поддержки по внедрению базовых инструментов Национальной системы квалификаций (НРК, ОРК, ПС, Реестр профессий) в образовательный процесс, переподготовка специалистов для отраслей экономики.

6. Центр компетенций осуществляет свою деятельность во взаимодействии с уполномоченными органами в области науки и высшего образования, в области признания профессиональных квалификаций, отраслевыми государственными органами, местными исполнительными органами и общественными объединениями (ассоциации, союзы) работодателями.

7. Штатное расписание, квалификационные характеристики должностей работников, оплата их труда, контроль за деятельностью устанавливаются организациями высшего и послевузовского образования самостоятельно в соответствии с нормами статей 43 и 43-1 Закона Республики Казахстан «Об образовании».

8. Центр компетенций обеспечивает деятельность по:

1) организационно-методическому, консультационному сопровождению и внедрению Национальной системы квалификаций;

2) внедрению инструментов взаимодействия с потенциальными заказчиками образовательных и научных услуг;

3) переподготовке специалистов по востребованным на рынке труда профессиям;

4) сотрудничеству с предприятиями и профессиональными ассоциациями в области профессиональных квалификаций.

9. Организационно-методическое, консультационное сопровождение и внедрение Национальной системы квалификаций включает:

1) проведение исследований о потребностях рынка труда с учетом актуальности профессий в текущем и будущем периодах в соответствующей сфере экономики региона (отрасли);

2) разработку предложений для актуализации профессиональных стандартов и образовательных программ для повышения конкурентоспособности экономики региона (отрасли);

3) переподготовку квалифицированных кадров и проведения научных исследований, востребованных в регионе и соответствующих отраслям.

10. Внедрение инструментов взаимодействия с потенциальными заказчиками образовательных и научных услуг включает:

- 1) проведение регулярных опросов работодателей и исследований по потребности в кадрах для отраслей экономики в регионе;
- 2) проведение форсайтных (прогнозных) исследований рынка труда по выявлению потребности в новых трансформирующихся и исчезающих профессиях и компетенциях на основе технологических изменений и инноваций;
- 3) реализацию инновационной деятельности;
- 4) формирование базы данных с актуальными требованиями к квалификации специалистов с учетом приоритетных отраслей экономики региона, потребностей бизнеса и стратегических задач страны и региона (отрасли), требующих научного и (или) экспериментального исследования, в том числе совместно с предприятиями региона;
- 5) участие в разработке профессиональных стандартов;
- 6) участие в разработке региональной карты профессий для внедрения в образовательный процесс.

11. Переподготовка специалистов по востребованным на рынке труда профессиям включает:

- 1) разработку рекомендаций для включения в образовательные программы дополнительного, высшего и послевузовского образования, ориентированные на результаты обучения, учитывающие требования соответствующих профессиональных стандартов;
- 2) внедрение новых технологий в процесс обучения;
- 3) организацию курсов повышения квалификации, переподготовки кадров для отраслей экономики;
- 3) подготовку слушателей курсов к индустриальным сертификациям.

12. Сотрудничество с предприятиями и профессиональными ассоциациями в области профессиональных квалификаций включает:

- 1) содействие в подготовке проектов профессиональных стандартов;
- 2) выработку предложений по развитию механизмов и процедур признания профессиональных квалификаций;
- 3) реализацию курсов и программ обучения, соответствующих текущим и перспективным требованиям рынка труда;
- 4) внедрение и реализация многовариантных и многоуровневых программ вузовского и дополнительного (непрерывного) образования;
- 5) внедрение программ микроквалификаций по запросам работодателей;
- 6) участие в создании системы сертификации компетенций, с целью обеспечения признания профессиональных навыков на национальном и международном уровнях в соответствующей сфере и других приоритетных сферах.